

Az egyszerűsítés fejedelme

A *Panorama* magazin exkluzív interjút készített Siim Kallas volt bizottsági alelnökkel, az egyszerűsítéssel foglalkozó magas szintű munkacsoport elnökével.

Kallas úr, elmagyarázná röviden a magas szintű munkacsoport célkitűzéseit?

A munkacsoport célja annak biztosítása, hogy a tagállamok minden elérhető lehetőséget kihasználjanak a kedvezményezett életének egyszerűbbé tétele érdekében. Megvizsgáljuk a működő pozitív példákat, valamint azt is, hogy más országok miért nem használják még ezeket. Igyekszünk a jövőbe tekinteni és elszakadni a hagyományos gondolkodási sémáktól, hogy új utakat találjunk az egyszerűsítés eléréséhez. Tanácsot adunk az Európai Bizottságnak ahhoz, hogyan tudná tovább csökkenteni az európai strukturális és beruházási alapok kedvezményezettjeinek adminisztratív terheit a jelenlegi programozási időszakban, és megvizsgáljuk a hosszú távú kilátásokat, így hozzájárulva a 2020 utáni tervezéshez is.

Mi motiválta a magas szintű munkacsoport elnökségének elfogadásában, és milyen kihívásokkal kellett szembenéznie ebben a szerepében?

Az egyszerűsítés iránti érdeklődésem az éstsországi reformok végrehajtásából, különösen az informatikai eszközök államigazgatásban való széles használatának biztosításából ered. Ezenkívül motivál az az időszak is, amikor európai biztosként az uniós költségvetés mentesítése volt a feladatom. Szeretném, ha Európa-szerte a teljes közigazgatás az állampolgárokkal való egyszerűsített kommunikációra törekedne.

Az európai strukturális és beruházási alapok az uniós költségvetés jelentős részét teszik ki, és az állampolgárok, a régiók és a tagállamok is nagyra értékelik. Az alapok segítségével az állampolgárok közvetlenül láthatják az Európai Unió saját régiójukra gyakorolt hatását. Sok kedvezményezett panaszkodik arról, hogy az uniós finanszírozáshoz történő hozzáférés túlságosan nehéz, és még ha sikeres is, a projekttel kapcsolatos bürokrácia és az ellenőrzések elriasztják őket az újabb pályázástól. Ez jelentős hatást gyakorol az alapok hírnevére, nekünk pedig biztosítanunk kell azt, hogy ez ne térítsen el bennünket a beruházás segítségével megvalósítandó kitűzött céloktól.

Az egyik legnagyobb problémának azt tartom, hogy politikai szemszögből a hibát aránytalanul ítélik meg. Például az eljárás követése során bekövetkező egyszerű tévedést hibaként kezelik. Amikor a Számvevőszék háromszázalékos hibaarányt jelent, mindenki arra a következtetésre jut, hogy a kohéziós pénzek három százalékát elherdálták. És mivel mindenki retteg attól, hogy hibát kövessen el, a tagállamok gyakran igényelnek további pontosítást és iránymutatást. Ez az iránymutatás idővel puha joggá változik, további korlátozásokat és nagyobb jogbizonytalanságot okozva. És meg is érkezünk egy „kezelhetetlen szabályozási dzsungelbe”. Meg kell szüntetnünk a folyamatos szabálygyártás ördögi körét.

A jobb eredmények elérése és a kedvezményezettek számára felhasználóbarátabb eljárások elősegítése érdekében az Európai Bizottság a 2014–2020-as időszakban az egyszerűsítésben rejlő lehetőségek maximalizálására összpontosít. Ebben az ambiciózus feladatban segítségére van a tavaly júliusban a Bizottság által független szakértőkből felállított magas szintű munkacsoport, amely az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) kedvezményezettjeit érintő egyszerűsítéseket követi nyomon. Siim Kallas, a magas szintű munkacsoport elnöke beszámol a csoport által elért haladásról.

A szakértelem összefogása

Az Európai Bizottság 2015 júliusában hozta létre az európai strukturális és beruházási alapok kedvezményezettjeit érintő egyszerűsítésekkel foglalkozó magas szintű munkacsoportot. A tizenkét rendkívül tapasztalt szakemberből álló csoport ajánlásokat fogalmaz meg az Európai Bizottságnak az európai strukturális és beruházási alapok kedvezményezettjeire nehezedő adminisztratív terhek csökkentése tekintetében. A csoport megvizsgálja a tagállamok számára elérhető egyszerűsítési lehetőségek elterjedését, megkeresi a bevált gyakorlatokat, valamint ajánlásokat fogalmaz meg az Európai Bizottság számára a 2014–2020-as időszakra vonatkozóan az egyszerűsítési intézkedések elterjedésének javítása, valamint a 2020 utáni szabályozási keret egyszerűsítése tekintetében.

Mit ért el eddig a csoport, és mik a jövőbeli tervek?

Tulajdonképpen a magas szintű munkacsoport egészen sok mindent elért. Alig egy év alatt háromszor találkoztunk, és már négy témát vizsgáltunk meg: az e-kormányzást, az egyszerűsített költségelszámolást, az uniós finanszírozás kkv-k előtt történő megnyitását, valamint a pénzügyi eszközöket. Március elsején megküldtük a Bizottságnak az első következtetéseket és ajánlásokat az e-kormányzás és az egyszerűsített költségelszámolás ügyében, és ezeket elérhetővé tettük az összes érdekelt fél

számára is. Reményeink szerint június végéig sikerül megállapodni és közzétenni a következtetések és ajánlások második felét, amely az uniós finanszírozás kkv-k előtt történő megnyitását, valamint a pénzügyi eszközöket vizsgálja meg. Ezek úgynevezett időközi jelentések a különböző témákról, mi pedig hozzájárulunk az egyszerűsítésről szóló, 2018-ban elkészítendő végleges jelentéshez is. Jelenleg azokra a területekre összpontosítunk, amelyek esetében a mostani időszakban is hatást érhetünk el, de az év második felében minden figyelmünket a 2020 utáni egyszerűbb végrehajtási keret kidolgozásának szenteljük. A tervek

szerint 2017 nyara előtt elkészítenénk az erről szóló jelentést, hogy a Bizottságnak ideje legyen beemlíni a kohéziós politikával kapcsolatos jövőbeli terveibe.

Mondana valamit arról, hogy mi várható a következő üléstől, amelyen a túlszabályozásról lesz szó?

A közigazgatási szervek további szabályozást és ellenőrzéseket vezetnek be a hibák elkerülése érdekében. A több szabályozás azonban egyszerűen több bonyodalomhoz és több hibához vezet, és ez nagy probléma a kedvezményezettek számára. A következő ülésünkön a csoport két tagja bemutatja a túlszabályozásról szóló jelentését. Meghallgatjuk az irányító hatóságok, a végrehajtó szervek, a helyi önkormányzatok és természetesen a végső kedvezményezettek véleményét is. A beszélgetéstől azt várjuk, hogy jobb összképet nyújtson a helyzetről, hogy ennek következtében a csoport konkrét ajánlásokat fogalmazhasson meg e fontos probléma megfelelőbb kezelési módja tekintetében.

A magas szintű munkacsoport első ülése 2015 októberében

Egyedi perspektíva

Siim Kallas széles körű tapasztalattal rendelkezik a szabályozások európai szinten történő egyszerűsítésével kapcsolatos kihívások terén. Kétszer is tagja volt a Barroso-féle Bizottságnak: bizottsági alelnökként először az adminisztratív ügyekért, a pénzügyi ellenőrzésért és a csalás elleni küzdelemért felelt, másodsor pedig a közlekedésért. Egyúttal Észtország volt miniszterelnökét és volt pénzügyminiszterét is tisztelhetjük benne. Az észtországi reformokkal kapcsolatos tapasztalatának, valamint az uniós finanszírozás és a reform együttes hatásaként jelentkező gazdasági szerkezetváltással kapcsolatos megfigyeléseinek köszönhetően egyedi perspektívából láthatta, hogyan lehet a legjobban összekapcsolni az uniós finanszírozást a helyszíni haladással. Gazdasági és pénzügyi szakember, jelenleg pedig az észtországi Tartui Egyetem vendégprofesszora.

A magas szintű munkacsoport elnökeként mit gondol, hogyan sikerül elérni az egyszerűsítést?

Mindenki eredményeket akar és a források megfelelő felhasználását várja, az egyszerűsítésnek tehát biztosítania kell a megvalósítási rendszer ésszerűsítését annak érdekében, hogy az eredményekre összpontosíthassunk. A jelenlegi

időszakban maximalizálnunk kell a már meglévő lehetőségeket – már tettünk néhány, szerintünk teljesíthető ajánlást, például az egyszerűsített költségelszámolás irányító hatóságok általi használatának egyszerűbbé tételére vonatkozólag.

A jövőt illetően azt gondolom, hogy sokkal radikálisabb megközelítésre van szükség – olyanra, amely tükrözi az alapok prioritásaiban bekövetkezett változások egy részét. Arra gondolok, hogy a keretet jobban a beruházás típusához kell igazítani, például rugalmasabb megközelítésre van szükség, amely figyelembe veszi a különböző pénzügyi eszközök jellegét. Foglalkoznunk kell a különböző ellenőrzési és felügyeleti rétegek közötti bizalom kérdésének problémájával is.

Ezt az időszakot és a jövőt tekintve azon a véleményen vagyok, hogy az egyszerűsítést csak politikai akarattal és minden szereplő támogatásával sikerül elérni. Egyre nagyobb az igény az egyszerűsítésre. A Bizottság a magas szintű munkacsoport létrehozásával egyértelműen bizonyította, hogy nyitott a támogatás jobb végrehajtására, de ugyanezt a nyitottságot láttam az Európai Parlamenttel és a Régiók Bizottságával történő megbeszélések során is. Tudom, hogy a tagállamok is készen állnak, így bízom abban, hogy sikerül konkrét megoldásokat találnunk. ■

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

<http://bit.ly/1eYWX6J>